

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1369-6129/8519
Konu : Yazılı soru önergesi

30/05/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/16543
GK 16

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1503002 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16543 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1369-2082/3046

Konu : Yazılı soru önergesi

30/05/2025

Sayın Öznur BARTİN
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16543 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler ve mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- Arama, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Arama" kenar başlıklı 36. ve 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 34. maddesinde düzenlenmiştir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosedürlerin olması, arama yapılacak hallerin ve arama şekillerinin ulusal mevzuatta düzenlenmesi, aranan kişilerin küçük düşürülmemesi, aramanın hemcins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiştir. Yönetmeliğin 34. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak olan eşya ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçları ile bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin önüne geçmektir. Ayrıca, terör örgütlerinin ceza infaz kurumundaki hükümlü ve tutuklularla bağlantılarını kesmek için örgütsel iletişim niteliğinde değerlendirilebilecek haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esasları doğrultusunda yapılan aramalar, kurumların güvenliğinin sağlanabilmesi için tedbir amaçlı gerçekleştirilmekte olup, herhangi bir keyfi uygulama söz konusu değildir.

IV- A) 5275 sayılı Kanunun "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 50. maddesi ile 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 123. maddesinde; hiçbir hâlde zincir ve demire vurmanın tedbir olarak uygulanmayacağı, kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçların, çocuk hükümlüler hariç olmak üzere, yetkili makamın önüne getirildiğinde çıkarılmak kaydıyla, sevk ve nakil sırasında kaçmayı önlemek için kullanılabilceği,

B) Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin "Mülki görevlerin esasları" kenar başlıklı 11. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, jandarmanın ceza infaz kurumlarının dış korumalarını sağlayıcı önlemleri almakla, tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakilleriyle muhafazalarını sağlamakla görevli olduğu; "Sevk ve nakil sırasında alınacak önlemler" kenar başlıklı 34. maddesinde, tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakli sırasında kaçmalarını önlemek için sağlığa zarar vermeyecek gerekli bütün önlemlerin alınacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Bu kapsamda, hükümlü ve tutukluların sevk veya nakli sırasında kaçmalarını önlemek amacıyla kelepçe takılması, sevk edilenin koluna girilmesi, yeterli sayıda personel ile etrafında çember oluşturulması gibi hükümlü ve tutuklunun sağlığına zarar vermeyecek şekilde gerekli önlemler alınmakta, ceza infaz kurumlarında hiçbir hükümlü ve tutukluyla keyfi davranışta bulunulmamaktadır.

V- Adana Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 11/04/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 02/07/2024 tarihinde Adana Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği,

B) Adı geçen anılan Kurumda barındırıldığı süre içinde birçok kez Kurum aile hekimi tarafından muayene edildiği, adı geçen ileri tetkik ve tedavisi için Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Bölümüne sevkini sağlandığı, uzman doktor tarafından EMG ve MR tetkiklerinin istenmesi üzerine randevusunun oluşturulduğu, EMG çekiminin gerçekleştirildiği, ancak MR randevusunun planlandığı gün adı geçen açık görüşünün olması nedeniyle erteleme talebinde bulunması üzerine 23/08/2024 tarihine tekrar MR randevusunun oluşturulduğu, anılan tarihe Hastaneye sevkini planlanmasına rağmen adı geçen jandarma tarafından yapılan aramayı kabul etmemesi nedeniyle sevkini sağlanamadığı,

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

C) Kurumda t¼m iř ve iřlemlerin mevzuat h¼k¼mlerine uygun olarak y¼r¼t¼ld¼đ¼,
Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,
Bildirilmiřtir.
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

